

Gündoğdu Gencer

İSTİKLÂL UĞRUNA

Televizyon Oyunu

İSTİKLÂL UĞRUNA

Televizyon Oyunu

yazan

Gündoğdu GENCER

(Bu oyun 30 Ağustos 1922, Büyük Zaferin 50 yılı için TRT oyun bölümünce bana ısmarlanmış, ancak o yıllarda adının TRT'de yasak olması nedeniyle can dostum Ersin Arısoy'un adıyla TRT'ye verilmiş, o zamanki TRT Genel Müdürü Paşanın sansüründen geçmemiş, ancak birkaç yıl sonra yayınlanabilmiştir.)

Yazarın yazılı izni olmadan oynanamaz

Oyunun oynanması için izin almak üzere yazarla ilişkiye geçilmelidir

© COPYRIGHT 1972 Gün GENCER

gungencer44@gmail.com

gungencer@hotmail.com

KİŞİLER:

FİKRET

EKREM

HASAN

MUHLİS

RASİM

FAZIL

ALİ

NEDİM

ŞERİF BEY

SIDIKA

ANDREAS

ALEKSİ

KOSTA

NIKO

YUNAN ONBAŞISI

1. YUNAN ERİ

2. YUNAN ERİ

3. YUNAN ERİ

4. YUNAN ERİ

5. YUNAN ERİ

(İZMİR 1922 NİSANI. RUM MAHALLESİNDE KUVAYI MİLLİYECİLERİN GİZLENDİKLERİ BİR BODRUM. - İÇ - GECE -. HASAN, MUHLİS, FAZIL, ALİ VE RASİM SABIRSIZLIKLA BEKLEŞMEKTEDİRLER.)

MUHLİS: Kaç oldu saat?

HASAN: (SAATE BAKAR) Daha vakit var.

RASİM: Hasan abi, bir dahaki sefere...

HASAN: Dur bakalım, bu kadar Rumcayla...

RASİM: İlerletiyorum. Ha abi?

FAZIL: İnşallah başlarına bir iş gelmemiştir.

ALİ: İnşallah.

FAZIL: Fikret Bey için çocuk oyuncuğu.

ALİ: O kadar mühim miymiş yani bu gemi?

HASAN: Orasını Ankara bilir.

RASİM: Bir de Fikret abim tabii. Birkaç seneye varmaz inşallah ben de...

HASAN: O zamana kadar düşman kalmayacak Anadolu da Rasim.

ALİ: İnşallah.

RASİM: Ne güzel. Bütün İzmir ondan bahsediyor.

(BİR AN SESSİZLİK.)

MUHLİS: Bir dönselerdi.

HASAN: (SAATE BAKAR.) Vakit var daha. **(ÖTEKİLERİN TEDİRGİNLİĞİNE BAKAR, GÜLEREK)** Merak etmeyin, Kâmil Beye verilecek iyi haberlerimiz olacak.

RASİM: Mustafa Kemal biliyor, değil mi?

HASAN: Neyi?

RASİM: Bu yaptıklarımızı.

HASAN: Bilmez mi?

MUHLİS: Cephede hazırlıklar ilerliyormuş.

RASİM: Ah, bir görebilseydim Mustafa Kemal'i. İşe bak be abi, onlar orda harp ediyorlar, biz buralarda... Hem de Rum mahallesinin tam göbeğinde...

HASAN: Burdaki vazifemiz en az cephede harbetmek kadar mühimdir Rasim. İşgalin ilk günlerini hatırlıyorum. Çanakkalenin acısı tazeydi daha. Hasan Tahsin Beyin ilk kurşunu attığı günü hatırlıyorum. Kimsede mecal kalmadığı, herkesin sindiği o ilk, acı işgal gününü. Hasan Tahsin Beyin kurşunu bir isyan çılgılığıydı. Milletin mağlup edilemeyeceğini haykıran ilk çılgılık. Hemen ertesi gündü, üç sene oluyor, Fikretin evinde oturmuş, ne yapabileceğimizi konuşmuştuk. İzmirde ilk kuvayı milliye böyle başladı.

RASİM: Fikret abinin adını o zamanlar hep duyardım.

(BİR AN SESSİZLİK.)

MUHLİS: Geç kaldılar.

RASİM: Şimdi gelirler. Fikret abim...

MUHLİS: Ankaraya mahçup olmasaydık.

HASAN: Bugüne kadar olmadık.

ALİ: Çok mu cephane varmış gemide?

FAZIL: Ne bileyim ben.

ALİ: Fikret Bey çok mühimdir demişti.

FAZIL: Demişse öyledir.

MUHLİS: Nerdeyse bir saat oldu.

HASAN: Geçen ayki baskından sonra bugünkü basit mesele.

MUHLİS: Koca Efzun alayının cephaneliği...

RASİM: Gümmm!

HASAN: Şşşt, bağırma.

(MUHSİN TEDİRGİN, DOLAŞIR.)

FAZIL: Mehmet pehlivanın evinde daha bir huzurluyduk.
Burası ne olsa Rum mahallesi. Bazan...

MUHLİS: Bütün Türk mahallelerini didik didik etti herifler.

HASAN: Ekrem olmasaydı açıktaydık.

MUHLİS: Bırak allahaşkına.

HASAN: Ekrem olmasaydı İngiliz gemisinin hamulesini zor öğrenirdik.

MUHLİS: Ekremden sırf istihbarat için faydalanmalıydık.

FAZIL: Ömründe silah görmemiş.

ALİ: Tam hanım evladı.

FAZIL: Allah vere de bu gece...

ALİ: Allah muhafaza!

HASAN: Fikret Bey eski mektep arkadaşını sizden iyi tanır arkadaşlar.

MUHLİS: Tecrübesiz...

HASAN: Mesuliyet Fikret Beye ait.

MUHLİS: Ankara...

HASAN: Ankaraya hesap verecek olan siz değilsiniz. Bu mevzuyu keselim artık.

MUHLİS: Kazasız belasız bir dönselerdi.

RASİM: Dönerler.

ALİ: İnşallah.

HASAN: Belki bir yerlerde gizlenmek mecburiyetinde kalabilirler.

MUHLİS: Bana kalırsa...

(KAPI ŞİFREYLE VURULUR. SİLAHLARINI ÇEKİP VAZİYET ALIRLAR. HASAN KAPIYI AÇAR. GELEN, ELİNDE YEMEK TEPSİSİYLE SIDIKADIR.)

SIDIKA: (HASANI SİLAHLI GÖRÜP İRKİLİR.) Her seferinde korkutuyorsunuz beni Hasan Bey.

RASİM: Hoşgeldin Sıdıka abla!

HASAN: Kusurumuza bakmayın. Tedbirli olmak mecburiyetindeyiz.

SIDIKA: Efzun alayı baskınında dahi bizim ev aranmadı Hasan Bey. Babam...

MUHLİS: Babanızı biliyoruz bacım.

SIDIKA: Babamı Ekrem...

MUHLİS: Biliyoruz bacım, biliyoruz, sen üzme kendini. Seni de, Ekrem Beyi de, babanı da...

SIDIKA: Burası babamın evi.

MUHLİS: Haberi olsaydı ne yapardı acaba?

SIDIKA: Babam Yunan kumandanlığına işleri icabı gidiyor.

MUHLİS: Öyle, mühim işler.

SIDIKA: Babam düşmana hizmet etmez.

MUHLİS: Mustafa Kemale?

HASAN: Muhlis!

MUHLİS: Kuvayı milliye padişaha karşı gelmektedir, asi Mustafa Kemal...

SIDIKA: Muhlis Bey!

MUHLİS: Halife-yi ruy-i zemin ne buyurmuşsa doğrudur ve buyurmuştur ki Mustafa Kemal asidir, idam fermanı yazdırmıştır.

SIDIKA: (BİR AN BAŞI ÖNÜNDE, SUSAR.) Ben Ekrem'in karısıyım Muhlis Bey.

HASAN: Sıdika Hanım, asaplarımız bozuk, kusura bakmayın.
(TEPSİYE UZANIR.) Alayım.

SIDIKA: Ben dağıtırım. (YEMEKLERİ DAĞITIR, SONRA
ÇEKİNE ÇEKİNE) Dönmediler, değil mi?

HASAN: Endişe etmeyin.

MUHLİS: (SIDIKAYA) Şerif Bey sık sık geliyor mu ziyaretinize?

SIDIKA: Arada bir.

HASAN: Gelince lütfen bizi haberdar edin. (SIDIKA BAŞINI
ÖNÜNE EĞER.) Kusura bakmayın, selâmetimiz icabı.

SIDIKA: Anlıyorum. Merak etmeyin, zaten geldiği takdirde size
yemek getiremem, ordan anlarsınız. (KAPIYA GİDER.)
Ekrem gelince...

HASAN: Tamam Sıdika Hanım.

(SIDIKA ÇIKARKEN)

MUHLİS: Bacım! (SIDIKA DURUR.) Kusura bakma... Sana
karşı...

SIDIKA: Haklısınız Muhlis Bey. Ha, size yeni cerideyi
getirmiştim. (GAZETİYİ BIRAKIR.) Hayırlı geceler.

MUHLİS: Hayırlı geceler bacım.

RASİM: Güle güle.

HASAN: Hayırlı geceler.

(SIDIKA ÇIKAR. BİR YANDAN YEMEK YİYİP BİR
YANDAN GAZETİYİ İNCELERLER.)

HASAN: (GAZETEDEN) 5 Nisan tarihli mütareke teklifimizi müttefikler reddetmişler.

ALİ: Eceli gelen köpek...

HASAN: (OKUYARAK) Artık kati netice silahla temin edilecektir. Bütün millet yekvücut olarak müstevli düşmana karşı kanımızın son damlasına kadar harbetmek mecburiyetindeyiz. Ne müttefikler ne de padişah bizden Misak-ı Milli hudutlarından en ufak bir fedakarlık yapmamızı beklememelidirler. Millet zincirlerini kıracaktır. Parolamız 'Ya İstiklâl Ya Ölüm'dür.

MUHLİS: Desene büyük taarruz yakın.

HASAN: Öyle görünüyor. Dinle bak...

(BÜYÜK BİR PATLAMA DUYULUR. BİR AN ÖYLECE KALIRLAR. SONRA SEVİNÇ İÇİNDE KUCAKLAŞMAYA BAŞLARLAR.)

FAZIL: Ooh!

MUHLİS: Oldu.

HASAN: Muvaffak oldular.

ALİ: Şükür Allaha!

RASİM: Aslanlar.

(DIŞARDAN DÜDÜK SESLERİ, BAĞRIŞMALAR DUYULUR.)

MUHLİS: Nasıl dönecekler?

RASİM: Dönerler.

**(KAPI ŞİFREYLE VURULUR. VAZİYET ALIRLAR.
HASAN KAPIYA GİDER.)**

NEDİM: (DIŞARDAN, FISILTIYLA) Benim, Nedim, çabuk.

(HASAN KAPIYI AÇAR, NEDİM GİRER.)

HASAN: İsim söylemek yok demiştim.

MUHLİS: Anlatsana, ne oldu?

ALİ: (NEDİME) Yine içmişsin sen, tövbe, tövbe...

NEDİM: Dimitrinin meyhanesinde bekledim. Pasaport iskelesi cihetinde büyük bir infilâk oldu.

MUHLİS: Onu duyduk.

(DÜDÜK SESLERİ, BAĞRIŞMALAR YAKLAŞIR.)

NEDİM: Bütün Yunan kıtaları sokağa döküldü. Bizimkilerin geri dönebilmeleri çok zor.

HASAN: Geminin yandığını görmedin mi?

NEDİM: Hayır. Ama herkes o tarafa hücum etti. İzmir karmakarışık. Ana baba günü. Herkes birbirine soruyor ne oldu diye.

ALİ: İnşallah selâmetle dönerler.

HASAN: (BİR AN DURUR.) Artık söylemekte beis yok arkadaşlar. Bu gece dönmeyecekler.

MUHLİS: Anlamadım.

NEDİM: Hemen döneceklerdi?

MUHLİS: Ne diyorsun Hasan Bey?

NEDİM: Öyle konuşmuştuk.

HASAN: Hasan Tevfik Beyi ancak ikindi üzeri görebildim. Bu gece orda saklanacaklar.

NEDİM: Hasan Tevfik Bey mi?

MUHLİS: Öyle söylesene be birader.

FAZIL: Bu gece bütün İzmirli ararlar.

ALİ: Burası Rum mahallesi.

HASAN: Ali haklı. Bu mahalle hiçbir hadisede aranmadı.

MUHLİS: Ev Şerif Beyin evi.

HASAN: Olsun. Şerif Beyin kuvayı milliyeye taraftar olmadığını herkes biliyor.

NEDİM: Ya Ekrem?

HASAN: Vilayet kalem-i mahsusunda kâtip. Kim şüphelenir?

FAZIL: Çıkalım burdan.

(DÜDÜK SESLERİ ARTAR.)

ALİ: Durmayalım.

MUHLİS: Hasan Tevfik Beyin evi...

HASAN: Bu akşamı burda geçirelim, sonra düşünürüz.

MUHLİS: Adam sekseninde, kimse şüphelenmez.

HASAN: Burdan emniyetlisini bulamayız. Şu dar günümüzde Ekremin bize evini açması büyük nimet.

NEDİM: Yunan kumandanları her Allahın günü vilayette.

HASAN: Neyse, bundan sonraki işimize bakalım artık. Kadifekaledeki mühimmat depoları. Muhlis Bey yarından itibaren icabeden keşfi yapacaktır. Bildiğiniz üzere Kadifekaledeki...

KARARMA

AÇILMA

(YUNAN KOMUTANLIĞI. YÜZBAŞI ANDREASIN ODASI. ANDREAS TELEFONDA ALBAYA BİLGİ VERMEKTEDİR.)

ANDREAS: ...Evet muhterem albayım... Maalesef efendim... Bekliyorum ki vaziyet tavazzuh etsin... Evet... Evet... Evet efendim... Her türlü tedbiri aldım albayım. Yarım saate kadar malûmat arzedeceğim albayım... Başüstüne... Hürmetler albayım... Başüstüne... **(TELEFONU SAYGIYLA KAPATIR. BİR AN DURUR, SONRA SESLENİR.)** Aleksi... Aleksi...

KARARMA

AÇILMA

(KUVAYI MİLLİYECİLERİN BODRUMU - İÇ - GECE. HEPSİ ELLERİNDE SİLAHLARI, BEKLEMEKTEDİRLER. HASAN KAPIYI AÇAR. GELEN EKREMDİR. HASAN KAPIYI KAPATIR, HEPSİ EKREMİN BAŞINA ÜŞÜŞÜRLER.)

MUHLİS: Geçmiş olsun.

FAZIL: Arkadaşlar nerde?

HASAN: Hasan Tevfik Beyin evinde...

NEDİM: Nerdeler?

ALİ: Şükür kavuşturana...

RASİM: Fikret abi?

(BİR AN TOPRAK VE TER İÇİNDEKİ EKREMİ GÖRÜRÜZ. BİTKİNDİR, AYAKTA DURACAK HALİ YOKTUR. BİR AN ARKADAŞLARINA BAKAR, YİĞİLİR.)

KARARMA

AÇILMA

(YUNAN KOMUTANLIĞI. YÜZBAŞI ANDREASIN ODASI -İÇ - GECE. ANDREAS TELEFONDA ALBAYLA KONUŞMAKTADIR.)

ANDREAS: (DAHA GÜVENLİ) Evet muhterem albayım... Daha hüviyet tesbiti yapılamamıştır efendim... Fikret mi?... Muhtemeldir albayım... Bir dakika... **(NİKOYA)** İsmi neymiş, öğrenebildiniz mi? **(NİKO BAŞIYLA HAYIR DER.)** Biliyorum efendim, üç senedir peşindeyiz... Tahmin ederim ki odur albayım... Zaten öldürmeden yakalamaya çalıştık efendim... General... Muhterem generalime hürmetlerimi... Evet... Bütün tedbirler alınmıştır albayım... Başüstüne... Başüstüne albayım... **(TELEFONU KAPATIR.)**

KARARMA

AÇILMA

(KUVAYI MİLLİYECİLERİN BODRUMU - İÇ - GECE. EKREM OTURMAKTADIR, YÜZÜ ISLAKTIR.)

EKREM: Koca bir müfrezeydi...

MUHLİS: Gemide dört nöbetçi kalır. Hasan Tefik Beyin evinden üç gün tarassut ettim.

EKREM: Belki kırk. Cehennem boşandı sandım.

HASAN: Karakoldan oraya gelebilmeleri en az beş dakika sürer. Siz de bu zaman zarfında kaçacaktınız.

EKREM: Besbelli evvelden gemide mevzilenmişler.

MUHLİS: Nöbetçiler?

EKREM: Onların hakkından gelindi. Biz Fikretle karşı kaldırımdaydık. Aniden ateş açıldı. Üçü de şehit oldular.

FAZIL: Deme!

ALİ: Allah rahmet eylesin.

NEDİM: Sonra?

RASİM: Fikret abim?

HASAN: Dur da anlatsın.

EKREM: Biz Fikretle antrepoya koştuk...

NEDİM: Ne antreposu?

EKREM: İki nöbetçi vardı.

FAZIL: Gemi?...

EKREM: Fikret yolda talimat verdi, biz ikimiz antrepoya gidip orayı uçuracaktık. Ötekiler gemiyi...

HASAN: Vaziyeti mufassal olarak bilmediğimiz için sizlere antrepodan bahsetmemiştik.

FAZIL: Sonra?

EKREM: Gemideki bütün askerler aniden kordona doluştu. Sarıldık.

HASAN: Duyduğumuz infilak...

EKREM: Antrepoydu.

MUHLİS: Kaç asker vardı?

EKREM: Dedim ya, kırk, belki elli.

NEDİM: Sonra?

EKREM: Bize pek ateş açmadılar, kısıtıp yakalamaya çalışıyorlardı. Bir ara fena sıkıştık, elimizde kalan tek bombayı bir evin merdiven altına yerleştirdik. İnfilak olunca hepsi oraya üşüştü, kaçmaya başladık. Gördüler, ateş açtılar. Fikret bacağından ve kasiğından vuruldu. Taşımak istedim, git dedi, kaçtım. Fikreti yakaladılar.

NEDİM: Yaran var mı?

EKREM: Yok. Zaten canlı yakalamaya çalışır gibiydiler. İsteseler rahatlıkla öldürebilirlerdi.

HASAN: Hasan Tefik Beyin evine gidecektiniz.

EKREM: Evden çok uzaklaşmıştım.

MUHLİS: Teşhis ettiler mi seni?

EKREM: Zannetmem. Bu kılıkta beni babam görse tanımaz.

MUHLİS: Takip edilmediğinden emin misin?

EKREM: İyice dikkat ettim.

HASAN: Tedbiri elden bırakmamalı.

EKREM: Nasıl olsa kendi evim, şüphe çekmez dedim.

ALİ: Nasıl oldu da Fikret Bey...

EKREM: Dedim ya, koca müfreze...

MUHLİS: Benim de anlamadığım bu ya. Mehtap seyrine çıkmadı herhalde bu herifler.

NEDİM: Bravo vallahi Ekrem. İlk seferinde böyle bir vartayı atlatmak... Hem de yarasız beresiz...

HASAN: Arkadaşlar da senden korkuyorlardı.

EKREM: Neden?

HASAN: Tecrübesizsin diye.

ALİ: Allahın işi işte, onca tecrübeli arkadaşımız gitti de...

MUHLİS: Arkadaşlar, Fikret Bey kurtuluncaya kadar idarenin Hasan Bey kardeşimizde olmasını teklif ediyorum.

('TABİİ', 'KABUL' SESLERİ.)

HASAN: Sağolun arkadaşlar. Yalnız biliyorsunuz, diğer gruplarla ve Ankara hükûmetiyle bütün irtibatı Kâmil Bey vasıtasıyla Fikret Bey temin ediyordu. Kâmil Beyin

asıl hüviyetini, adresini ve parolayı bilmediğimiz müddetçe işimiz zor. Ve maalesef bu mevzudan sizler kadar ben de bihaberim.

MUHLİS: Fikret Beyi teşhis ettiler mi acaba?

FAZIL: Baksanıza, canlı olarak ele geçirmeye çalışmışlar.

(BİR AN SUSARLAR.)

ALİ: Allahın izniyle Fikret Beyin ağzından lâf çıkmaz.

MUHLİS: Çok sıkıştırırlar.

EKREM: Keşke onun yerine ben yakalansaydım.

(NEDİM TERS TERS EKREME BAKAR.)

RASİM: Fikret abim konuşmaz.

ALİ: Ben en çok Yusuf'a yandım. Hiç mukavemet edemediler mi?

EKREM: Maalesef. Çok ani oldu.

HASAN: Neyse, hepsine Allah rahmet eylesin. Sen yukarı çık artık Ekrem, Sıdika Hanım merak eder. Büyük geçmiş olsun.

(EKREM ÖTEKİLERE BAKAR. HEPSİ SUSKUNDUR. EKREM BAŞINI ÖNÜNE EĞER, BİRŞEY SÖYLEYECEK OLUR, SÖYLEYEMEZ. HASAN EKREMİN SIRTINI SIVAZLAR.)

HASAN: Hayırlı geceler Ekrem. Yarın Kadifekaledeki mühimmat deposu hakkında malûmat toplamaya gayret et.

EKREM: Ederim. Ne zamana?

HASAN: (BİR AN DURUR. SONRA) Henüz belli değil.

EKREM: (BAŞI ÖNÜNDE) Hayırlı geceler. **(ÇIKAR.)**

MUHLİS: Keşke hiç bahsetmeseydin.

HASAN: Her dakika birbirimizden çekinirsek hiç bir iş yapamayız.

NEDİM: Çekinmezsek te işte...

HASAN: Arkadaşlar... Bakın... Bu Kadifekale baskını belki de son işimiz olur. Aramıza itimatsızlık girsin istemiyorum.

MUHLİS: Yalnız son derece ketum olalım.

FAZIL: Hasan Bey gibi.

HASAN: Anlamadım.

FAZIL: Antrepo işinden bizlere hiç bahsedilmedi.

HASAN: Ve orda düşman hiçbir tedbir almamıştı. **(BİR AN SUSAR.)** Hadi hayırlı geceler. Lambayı söndür Rasim.

NEDİM: Allah kahretsin.

(RASİM LAMBAYI SÖNDÜRÜR.)

KARARMA

AÇILMA

(YUNAN KOMUTANLIĞI. YÜZBAŞI ANDREASIN ODASI - İÇ - GÜNDÜZ. ANDREAS ESAS DURUŞTA. TELEFONDA GENERALLE KONUŞMAKTADIR. KARŞIDA, BİR

İSKEMLEYE BAĞLI, FİKRET OTURMAKTADIR. YARALI VE BAYGINDIR. BAŞINDA ALEKSİ, KAPIDA İKİ YUNAN ERİ NÖBET BEKLEMEDİR. NİKO DA DİKKAT KESİLMİŞ, TELEFON KONUŞMASINI DİNLER.)

ANDREAS: Evet generalim... Albay Sarıyanisa arzetmiştim efendim. Gemide bir sıyrık bile yoktur... **(AZARLANIR.)** Ama bu sayede gemideki cephane kurta... **(AZARLANIR.)** Elebaşları elimizdedir efendim... Evet efendim... Fikret, efendim... Asilerin başıdır... Fikret... Ancak efendim... **(AZARLANIR.)** Ama üç senedir... Tabii generalim. İstihbaratımız sayesinde tedbirimi almıştım efendim. Gemide bir müfreze müsella... Antrepoyu maalesef... Söylemedi efendim... Ancak gemiyi... İngiltereye kaçmak istiyor, müdaade kağıdını almadan... Mersi generalim... **(EMİR TEKRARI)** Başüstüne komutanım, hafife alınmamalıdır... Haklısınız generalim ama... Evet antrepo uçtu ama üç kişi de... Mani olmak çok zor. Adamlar deli. Öleceklerini bile bile... Ancak öldürüyoruz, mani olmak imkânsız... Evet generalim... Bir haftaya kalmaz, iyileşir diyorlar... Tabii önce iyileştirmek lâzım. Medeni... **(AZARLANIR.)** Konuşturacağız gene... **(AZARLANIR.)** Hayır muhterem generalim, yerimden memnunum efendim... **(SİNER.)** Başüstüne... Ama... **(GENERAL TELEFONU KAPATMIŞTIR.)** Muhterem generalim... **(TELEFONUN KAPATILDIĞINI FARKEDER.)** İşte şimdi işimiz bitik.

NİKO: Efendim?

ANDREAS: (ÖFKEYLE BAĞIRARAK) Ne duruyorsunuz be ölmüş eşek gibi?... Götürün herifi doktora!... Aleks!...

ALEKSİ: Buyrun yüzbaşım.

ANDREAS: Bu herif konuşacak, anlaşıldı mı?

ALEKSİ: (SIRITARAK) Kolay yüzbaşım.

ANDREAS: Sıritma! Herifi konuşturduk konuşturduk, yoksa cepheyi boyladık, tamam mı?

ALEKSİ: Hepimiz mi?

ANDREAS: Ne sandın? **(GENERALİN TAKLİDİNİ YAPAR)**
Altında pantufla koltuk, asarım da keserim de...
Antrepoda niçin tedbir alınmamışmış ta,
konuşturamazsak cepheye sürermiş te... İyi be. Gel şu
koltukta otur da göreyim sırmalarını... Niçin kaçmışmış
asinin biri... Herşeyi bilir. Kolay sanki heriflerle
başetmek. **(BİR AN DURUR. BURNUNDAN
SOLUMAKTADIR. ALEKSİYE)** Konuşacak, tamam
mı?

ALEKSİ: (SIRITARAK) Tamam yüzbaşım.

ANDREAS: Sıritma! **(FİKRETİN ÜZERİNE YÜRÜR.)** Ulan
hayvan, biz size medeniyet getirelim diye uğraşıyoruz,
siz...

FİKRET: (BAŞINI KALDIRIR.) Ya istiklâl...

ANDREAS: (KENDİNİ KAYBEDER.) Ulaaan! **(FİKRETİN
ÜSTÜNE GİDER.)**

KARARMA

AÇILMA

(KUVAYI MİLLİYECİLERİN BODRUMU - İÇ - GECE.)

RASİM: (ÜZGÜNDÜR.) On gün oluyor Hasan abi. Fikret abimden halâ bir haber yok.

NEDİM: Ekrem görmüyor mu Yunan kumandanlarını?

HASAN: İşi çok sıkı tutmuşlar. Fikreti teşhis ettiler herhalde, kuş uçurtmuyorlar. Biz de böyle kalakaldık işte, elimiz kolumuz bağlı.

NEDİM: Birşey öğrenememiş mi, Andreas sabah akşam vilayette.

HASAN: Hiç haber sızdırmıyorlar diyor. İşe bak. Sokağa çıkmak bile mesele oldu.

RASİM: Sıdika abla da olmasa...

NEDİM: Ekrem biraz gayret etsa...

HASAN: Onun da şüphe çekmemesi lâzım Nedim, yoksa iyice irtibatsız kalırız.

NEDİM: Fazlasıyla tedbirli.

HASAN: Anlamadım.

NEDİM: (BİR AN SUSAR.) Şüphe çekmez demek istedim.

HASAN: (ANLAMAZLIKTAN GELİR.) İnşallah.

NEDİM: Kadifekaledeki cephanelik işi...

HASAN: Biraz daha bekleyelim, tedbirleri bir haftaya varmaz gevşetirler. Kâmil Beyin adresini bilseydim...

NEDİM: Fikret Beyin kimseye söylememesi...

RASİM: Ne yapıyor acaba?

HASAN: Kim?

RASİM: Fikret abim.

HASAN: Sır vermez.

NEDİM: O işkenceye...

RASİM: Kurtaramaz mıyız?

HASAN: Bu kadar tedbir aldıklarına bakılırsa Fikreti teşhis etmiş olmalılar. İzmirdeki bütün Yunan kuvvetleri üç senedir Fikretle Kâmil Beyin peşinde. **(BAŞINI SALLAR.)** Kendimizi ateşe atamayız.

RASİM: Hasan abi, çok mu...

(KAPI ŞİDDETLE VURULUR, VAZİYET ALIRLAR. HASAN AÇAR. FAZIL VE ALİ BİR YUNAN TEĞMENİ YAKALAYIP GETİRMİŞLERDİR. ADAM DUT GİBİ SARHOŞTUR.)

HASAN: Nerden çıktı bu?

FAZIL: Meyhaneden çıkıyordu, sendeledi, düşerken koltukladık, getirdik.

NEDİM: Dimitrinin meyhanesinden mi?

ALİ: (NEDİME) Senin meyhaneden.

KOSTA: Eleni, Eleniii! **(ŞARKIYA BAŞLAR.)** Kordon boyu kalabalık...

ALİ: Şşşt!

HASAN: İyi Türkçe konuşuyor.

KOSTA: (KANTO) Yirmisinde toy Giritli...

ALİ: Herifin umurunda değil.

KOSTA: Eleniye ben vuruldum... **(KAPIYA DOĞRU GİDER.)**
Savulun bre, ben Eleniye gidiyorum. **(FAZIL VE ALİ
KOSTAYI TUTARLAR.)** Tamam... Arka pencereden...
Aman amaaan pencereden. **(ALİ KOSTANIN
KAFASINDAN AŞAĞI BİR MAŞRAPA SUYU BOCA
EDER.)** İmdaaat, kayık batıyor. **(BİRAZ KENDİNE
GELİR.)** Hııı? Bırakın beni.

HASAN: Biraz misafirimiz olacaksın teğmen.

ALİ: Mübarek cuma günü... Tövbe tövbe...

KOSTA: Mastika bu, şerbet. Cuması mı var, her gün... **(BİR
AN NEDİMİN ELİNDEKİ SİLAHI GÖRÜRÜZ.)** Çek
şunu. Çek, çek... Burası İzmir. İzmirde harp yok,
anladın mı?

**(NEDİM HASANIN BİR İŞARETİYLE SİLAHI CEBİNE
KOYAR.)**

KOSTA: Ha şöyle. Yüzbaşı Andreas görmesin.

HASAN: Andreas mı?

KOSTA: Giritlilere çok kızar ha. Hele sarhoş Giritlilere...
(NEDİME) Tabanca çekmek yok, tamam mı? Komşu.

HASAN: Tamam.

KOSTA: Eleni duymasın ha, bak, ben Girite kaçacağım. İzmir kötü, İzmirde çok asi var, adamı vuruyorlar. 'Bana bak Kosta, ben vururum adamı'... Andreas bu... Cepheden kaçarsan divan-ı harp... Da da da da dan... Ama ben Girite gideceğim... **(HASANIN ELLERİNE SARILIR.)** Yüzbaşım, üç sene oldu, anamı özledim... İzmir kötü yer, bırakın beni.....

HASAN: Geç, otur şöyle. Rasim, iskemle ver.

(KOSTAYI OTURTURLAR.)

KOSTA: (ALİYE) Şerefe Sadullah ağa!

ALİ: Tövbe estafurullah.

KOSTA: Hadi, hadi, kavunlar senden.

HASAN: Kendine gel, yeter artık.

KOSTA: Ama Sadullah ağa bizim köylü. Her akşam açarız mastikayı...

HASAN: Bana bak...

KOSTA: Köyüme gideceğim...

HASAN: Ölmek istemiyorsan beni dinle.

KOSTA: İstemiyorum, niye öleyim. Ben gencim daha.

HASAN: Anlat öyleyse. Andreasın...

KOSTA: Allah belâsını versin Andreasın.

HASAN: Fikret hakkında ne biliyorsun?

KOSTA: Fikret? Fikret... Fikret büyük bir asi... Çok adam öldürmüş... Katil... Ama yakalamışlar... Yakalamışlar...

RASİM: Kendine gel!

KOSTA: Canlı canlı. Vah! Aleksiden çok çekecek. Bir müfreze asker büyük asiyi tutuvermişler, yaaa... Canlı canlı...

RASİM: İyileşti mi?

KOSTA: Bırakırlar mı ölsün? Şef bu herif, şef... Konuşturacaklar. General Papulas çok sıkıştırmış Andreası, yaaa... Öldürürler mi hiç? Tanıyorlar, herif şef, bütün asileri biliyor. Tuzak kurdu, yakaladı... Beni de böyle yakalarsa, 'Ulan Giritli....

HASAN: Fazıl, Ali, ikiniz de sağolun. Bu adam elimizde oldukça Fikrete ilişemezler. Rasim, hemen Yunan kumandanlığına bir mektup yaz. Fikret salıverilmediği takdirde... **(KOSTAYA)** Adın neydi?

KOSTA: Hı?... Kosta. Giritli Kosta.

HASAN: Giritli teğmen Kostanın kurşuna dizileceğini...

KOSTA: Ama ben...

RASİM: Kes sesini!

KOSTA: Ölmek istemiyorum. **(AĞLAMAYA BAŞLAR.)**

HASAN: Mektubu uzak...

(KAPI ŞİDDETLE VURULUR. VAZİYET ALIRLAR. HASAN AÇAR. GELEN MUHLİSTİR.)

MUHLİS: (KOSTAYI GÖRÜR.) Bu herif neci?

HASAN: Arkadaşlar meyhaneden çıkarken yakalamışlar. Fikretin hayatta olduğunu söylüyor. Sen ne yaptın, birşeyler öğrenebildin mi?

MUHLİS: (HASANI KOSTADAN UZAK BİR KENARA ÇEKER.) Haberler kötü. Garip bir vaziyet var. Kadifekaledeki depoda fevkalâde tedbirler almışlar. Muvaffak olabilmemiz imkânsız.

HASAN: Zaten bütün İzmirde...

MUHLİS: Öylesi değil. Diğer depolarda sadece devriye iki misline çıkarılmış. Kadifekaledeyse iki müfreze asker var.

HASAN: Deponun ehemmiyetine binaen...

MUHLİS: Karantina deposu daha mühim. Orda yok bu kadar tedbir.

HASAN: (BİR AN DURUR.) Yâni?

MUHLİS: Yâni bu işte bir bit yeniği var. **(BİR AN SUSAR, SONRA KOSTAYA BAKAR.)** Başka ne anlattı? **(HASAN SUSAR, DÜŞÜNCELİDİR.)** Ne düşünüyorsun?

HASAN: Ekrem'in anlattıklarıyla bunun söyledikleri birbirini tutuyor. Fikreti sağ yakalamaya çalışmışlar.

MUHLİS: Yâni tanıyorlar.

HASAN: Öyle görünüyor.

MUHLİS: (KOSTAYA) Andreas gemiye o kadar askeri neden koymuş?

KOSTA: Hı?... Hangi gemiye? Ha... Andreas biliyor ki o gece Fikret gelecek. Bir yakalayamasa görürdüm ben onu. General Papulas...

NEDİM: Atma. Sarhoş herif. Nerden bilecek?

KOSTA: Biliyor, biliyor... Andreasın dostları çok. Öğrenir namussuz.

(BİR AN SUSARLAR.)

MUHLİS: Ve bugün Kadifekale deposunda alınan tedbirler...

HASAN: Manidar!

NEDİM: Siz halâ şüphelenmeyin.

MUHLİS: Haber sızdığı kati Hasan Bey.

FAZIL: Ben demiştim.

(BİR SÜRE SESSİZLİK.)

MUHLİS: Hangi meyhaneden topladınız bunu?

FAZIL: Dimitrinin...

MUHLİS: Üstelik...

HASAN: Haklısın. İlk arayacakları yer bu mahalledir. Derhal çıkmamız lâzım.

KOSTA: (ŞARKI) Hey Dimitri, Dimitri...

NEDİM: (KOSTAYI SUSTURUR.) Bağlayayım mı?

HASAN: Bağla.

MUHLİS: Ekrem yalnız döndüğü gün içime bir kurt düşmüştü.

FAZIL: Gemideki o kadar asker...

MUHLİS: Kadifekale...

HASAN: Aklım almıyor.

RASİM: Ama Ekrem abi...

NEDİM: Besbelli.

KOSTA: Karnım acıktı.

ALİ: Zıkkım ye!

MUHLİS: Sıdika Hanım gelmedi mi daha?

HASAN: (SAATİNE BAKAR.) Gecikti.

MUHLİS: Şerif bey gelmiş olmasın?

HASAN: Herhalde.

MUHLİS: Ben gidip kalabileceğimiz bir yer arayayım. Burdan mümkün olduğu kadar çabuk çıkmamız lâzım. Kimbilir belki şimdiye...

HASAN: İstersen ben gideyim.

MUHLİS: Yok. Benim işim.

HASAN: Yolun açık olsun.

MUHLİS: Siz toparlanın.

ALİ: Hemen bu gece mi?

MUHLİS: Bakalım. Ayarlayabilirsem. (**ÇIKAR.**)

HASAN: Ali, mektubu atmayı unutma.

ALİ: Olur. Yazık, burası iyiydi.

NEDİM: Allah kahretsin.

KARARMA

AÇILMA

(**EKREMİN EVİ. ŞERİF BEY, EKREM, SIDIKA SOFRADALAR. - İÇ - GECE.**)

ŞERİF BEY: ... İşte böyle Ekrem evlâdım. Hamiyyetperverlik başka şey, aptallık etmek başka şeydir. Teçhizatı mükemmel bir orduya Karabekir Paşanın kırık dökük silâhlarıyla mukavemet etmek akıllı adam işi değildir. Öyle değil mi evlâdım?

EKREM: Mustafa Kemalın büyük bir taarruza hazırlandığı söylentileri dolaşıyor.

ŞERİF BEY: Padişahımız efendimiz isterler mi memleket gayrimüslime gitsin? Ama mağlup olmuşuz bir kere, elden ne gelir. Ben bunu bilir, bunu söylerim, bu iş siyaset sahasında hallolur, harp meydanında değil.

EKREM: İtilâf devletleri Ankaranın mütareke teklifini reddetmişler.

ŞERİF BEY: Öyle değil mi ya evlâdım. Galibiyetten emin olmasalar kabul etmezler mi? Her milletin tarihinde bir inkişaf devri, bir inhitat devri vardır. Biz maalesef inhitat

halindeyiz. Bakma sen söylediklerine, Mustafa Kemal'in gözü padişahlıktadır. Ben bunu bilir, bunu söylerim.

EKREM: Meclis...

ŞERİF BEY: Evet, bir sürü baldırıçıplak. Şu memleketin gencecik evlâtlarını telef ediyorlar. Ben ister miyim gayrimüslim girsin bu memlekete, padişahımız ister mi? Kadere rıza göstermek icap eder. Elden ne gelir.

SIDIKA: Ama baba...

ŞERİF BEY: Sen karışma kısa aklınla. Ekrem benim evlâdım sayılır. Gençler heyecanlı oluyorlar. Fikret meselâ, senin mektep arkadaşın. Ben de iyi tanırım, zeki, münevver bir gençtir, ama o bile... Başına gelenleri biliyorsun. Keskin sirke küpüne zarar. Öyle değil mi evlâdım?

EKREM: Öyle.

ŞERİF BEY: Bükemediğin eli öpeceksin. Koca orduya tedhişle karşı mı durulur? Akli olan ahval ve şeraite göre hareket eder. Ben bunu bilir, bunu söylerim, böyle zamanda gemisini kurtaran kaptan. Bak ben, halâ işime devam edebiliyorsam neye medyunum bunu? Allah-ü Tealâ şahit, günahım kadar sevmem bu kefareyi ama işte, mecburiyet...

EKREM: Öyle, ahval ve şerait...

ŞERİF BEY: Neyi emrederse evlâdım, neyi emrederse. Eh, vakit te epeyce geç oldu. Yarın sabah erkenden Yunan kumandanlığına gideceğim. Bu hafta içinde Sökeye gitmekliğim icap ediyor, halledeceğim bir iki iş var.

İnşallah Yüzbaşı Andreas müsaade mevzuunda zorluk çıkarmaz. Hoş, şimdiye kadar ne zaman istediysen müsaade vermiştir ama bugünlerde işi çok sıkı tutuyorlar. Haydi, hayırlı geceler.

EKREM: Yarın ben de geleyim.

SIDIKA: Ekrem!

ŞERİF BEY: Çok münasip evlâdım. Adamlarla ünsiyet peydah etmede her zaman fayda vardır. Gerçi sen vilâyetteki işleri dolayısıyla ekserisini tanırırsın ama...

EKREM: Belki sizin müsaade için de bir faydam dokunur.

ŞERİF BEY: Ne iyi olur. Sen yarın sabah dükkâna uğrarsın. Haydi, hayırlı geceler.

EKREM: Güle güle.

(ŞERİF BEY ÇIKAR. SIDIKA EKREME BAKAR.)

SIDIKA: Ekrem!

EKREM: Bilmediğin çok şey var.

SIDIKA: Yüzbaşı Andreasa kendi ayağınla gitmeni...

EKREM: Kusura bakma, başkaca birşey söyleyemeyeceğim.

SIDIKA: Fikret orda.

EKREM: Biliyorum.

SIDIKA: Ama...

EKREM: Ahval ve şerait neyi emrederse Sıdka.

SIDIKA: Anlamıyorum.

EKREM: Hadi sen aşağıdakilerin yemeğini hazırla.
(GÜLEREK) Rahat ettirelim onları.

KARARMA

AÇILMA

(KUVAYI MİLLİYECİLERİN BODRUMU -İÇ -GECE.)

HASAN: Yarın gece yeni yerimize geçiyoruz arkadaşlar.

NEDİM: İnşallah böyle belalı bir yer değildir.

ALİ: Rum mahallesinde olmasaydı.

MUHLİS: Kusura bakmayın arkadaşlar, tedbiri elden bırakmamak mecburiyetindeyiz. Yarın akşama kadar gideceğimiz yeri bilmeyeceksiniz.

RASİM: Ekrem abi sorarsa?

MUHLİS: Birşeyden bahsedilmeyecek.

NEDİM: Tabii.

HASAN: Teğmenin gaybubetini farkedelerse bu gece arama yapabilirler.

RASİM: Ben nöbet tutarım.

HASAN: Sırayla tutarız Rasim, sağol.

FAZIL: İnşallah Fikret Bey konuşmamıştır.

RASİM: Konuşmaz.

MUHLİS: Yeter ki başka biri konuşmasın.

(KAPI ŞİFREYLE VURULUR. İRKİLİR, VAZİYET ALIRLAR. HASAN KAPIYI AÇAR, EKREM VE SIDIKA GİRERLER.)

SIDIKA: Yemek getirmiştım.

RASİM: Hasan abi, yarın...

(MUHLİS TERS TERS BAKINCA RASİM SUSAR.)

SIDIKA: Babam gelmişti de...

MUHLİS: Siz yemeği getirmeyince anlamıştık.

FAZIL: Nasıl, Şerif Bey iyiler mi bari?

EKREM: (FAZILA BAKAR, BİR AN SUSAR.) İyi.

(BİR SÜRE SESSİZLİK.)

EKREM: Kadifekale işi ne oldu? Ne zamana...

HASAN: O işi... O işi tehir etmek mecburiyetinde kaldık.

NEDİM: Vaziyeti biliyorsun.

EKREM: Anlamadım.

HASAN: (BİR AN DURAKLAR.) Tedbirleri sıkılaştırmışlar, duymuşsundur.

EKREM: Olsun.

HASAN: Kâmil Beyle de irtibat temini mümkün olamadı.

EKREM: Evet.

(BİR SÜRE SESSİZLİK.)

HASAN: O yüzden vazgeçtik.

(SIDIKA EKREMİ SÜZER.)

SIDIKA: Yemeklerinizi vereyim, acıkmışsınızdır.

(SIDIKA YEMEKLERİ DAĞITIRKEN)

KARARMA

AÇILMA

(YUNAN KOMUTANLIĞI. YÜZBAŞI ANDREASIN ODASI -İÇ - GÜNDÜZ.)

ALEKSİ: Beş gün oldu. Halâ dayanıyor.

ANDREAS: Sen işini bilirsin.

ALEKSİ: Bilirim ya, elimde kalacak diye korkuyorum.

ANDREAS: Sen hesap verirsin Albay Sarıyanise. Bu adam konuşacak.

ALEKSİ: Elbette yüzbaşım, yalnız...

(NİKO GİRER, SELAM VERİR.)

ANDREAS: Ne var Niko?

NİKO: Ekremle Şerif Bey geldiler, görüşmek isterler.

ANDREAS: İyi. **(GÜLER.)** Al içeri.

(NİKO ÇIKAR, EKREM VE ŞERİF BEYLE BİRLİKTE GİRER, KAPIDA DURUR.)

ANDREAS: (KALKAR.) Vay Ekrem, hoşgeldin. Hoşgeldin, buyur.

EKREM: Hoşbulduk kumandan.

ANDREAS: Şerif Bey, kayınpederiniz.

(ŞERİF BEY GÜLEREK SELAM VERİR.)

EKREM: Evet.

ANDREAS: Hoşgeldiniz Şerif Bey, buyrun, oturun. **(SİGARA ÇIKARIR, İKRAM EDER.)** Sigara yakın. Ne iyi ettiniz. Müslüman ahaliyi burda görmek çok memnun ediyor bizleri.

ŞERİF BEY: Teşekkür ederiz.

ANDREAS: Rica ederim.

ŞERİF BEY: Bu son müessif hadiseden dolayı size müslüman ahalinin teessür hislerini takdime geldik kumandan.

ANDREAS: Ne iyi ettiniz. Ekremi de kaç zamandır görmüyorduk zaten. Bayağı özlemiştik.

EKREM: Teşekkür ederim.

ŞERİF BEY: Efendim, bunlar üç beş serserinin işidir, yoksa ahali bu hareketleri katiyen tasvip etmemektedir.

ANDREAS: Biliyorum. Dostluk böyle olur. Zaten sonuna geldik artık bu işin. Papulasın yerine General Hacıanestiyi tayin ettiler. Artık Mustafa Kemalın işi bititi.

ŞERİF BEY: Biliyorsunuz, padişahımız efendimiz de bu asilerin harekâtını asla tasvip etmemektedir.

ANDREAS: Biliyorum. Sakaryada bir kazadır oldu. Başvekil Gonaris artık kati netice istiyor. Azıttı bu asiler. Bakın

ne diyorlar. **(ÇEKMECESİNDEN MEKTUBU ÇIKARIR.)** Bizim teğmen Kostayı yakalamışlar da, elinizdeki adamı serbest bırakın, biz de Kostayı salıverelim diyorlar. **(GÜLER.)** Elimizdeki adam Fikret. Şefleri. Bütün İzmir, Aydın, Söke, Tire hep bundan emir alıyor. Üç senedir peşindeydim. **(GÜLER.)** Bırakın diyorlar, eziyet etmeyin diyorlar. Rica ederim, biz medenî Avrupalılar...

ŞERİF BEY: Bittabi efendim.

ANDREAS: Kosta dedikleri de serkeş, dik kafalı bir Giritli. Üstelik ayyaş.

ALEKSİ: Bir elime geçirsem o Kosta olacak...

ANDREAS: Korkak, kadın düşkünü bir Giritli için, sen olsan Ekrem, bırakır mıydın Fikreti?

ALEKSİ: Herşeyi biliyor.

ANDREAS: Ha Ekrem, bırakır mısın Fikreti, sen kumandan olsan?

EKREM: Bırakmazdım.

ANDREAS: Ah şu teğmen Kostayı bir gebertseler, inanın teşekkür edeceğim. **(ŞERİF BEYE)** Eğer bir asiye raslarsanız Yüzbaşı Andreas teşekkür ediyor deyin.

ŞERİF BEY: Aman kumandan...

ANDREAS: **(KAHAKAHAYI BASAR. KONYAK ŞİŞESİNİ ÇIKARIR.)** Konyak? Meteksas.

ŞERİF BEY: Beni mazur görün.

ANDREAS: Ha, Şerif Bey tam müslüman ha? **(GÜLER.)** Sen Ekrem?

EKREM: **(ŞERİF BEYİ İŞARET EDEREK)** Ben de...

(ANDREAS KENDİSİNE KONYAK DOLDURUR.)

ŞERİF BEY: Kumandandan küçük bir istirhamımız vardı.

ANDREAS: Evet?

ŞERİF BEY: Malûmunuz üzre bendeniz Söke ve civarı havalıyla ticaretim vardır efendim. Bir ay var, oradaki adamımdan bir haber almak mümkün olmadı.

ANDREAS: **(EKREME)** Şerefe! **(KADEHİNİ KALDIRIR. ŞERİF BEYE)** Evet?

ŞERİF BEY: Sökeye kadar gidip vaziyeti tahkik etmek arzusundayım efendim.

ANDREAS: Ne dersin Ekrem, müsaade verelim mi?

EKREM: Tamamiyle ticaret maksadıyla...

ANDREAS: **(GÜLEREK)** Tabii Şerif Bey, tabii. Yalnız müsaade kağıdı artık albaydan çıkıyor. Ben kendisine söylerim.

ŞERİF BEY: Teşekkür ederim kumandan.

ANDREAS: Pekalâ Şerif Bey. Ben size evrakı Ekremle gönderirim. **(CİDDİLEŞİR.)** Şimdi bizi yalnız bırakın.

ŞERİF BEY: Efendim?

ANDREAS: (GÜLEREK) Siz konyak içmiyorsunuz, ne yapalım.
Niko, Şerif Beye yolu göster.

ŞERİF BEY: Teşekkür ederim kumandan. **(EKREME, GÜLEREK)** Allahısmarladık evlâdım. **(ÇIKAR.)**

ANDREAS: (EKREME İÇKİ KOYAR. ERLERE) Siz de çıkın.
Aleksi, sen kal. **(KADEHİNİ KALDIRIR.)** Şerefe
Ekrem, ne iyi ettin de geldin. Ben zaten arayacaktım
seni. Şerefe!

(KADEH TOKUŞTURURLAR.)

KARARMA

AÇILMA

**(KUVAYİMİLLİYECİLERİN BODRUMU - İÇ - GÜNDÜZ. KAPI
ŞİFREYLE VURULUR. AÇILMAZ. BİR DAHA VURULUR,
YİNE AÇILMAZ.)**

SIDIKA: (DIŞARDAN, FISILTIYLA) Hasan Bey! **(BİR SÜRE
BEKLER, CEVAP ALAMAYINCA BİR DAHA VURUR.
YİNE CEVAP GELMEYİNCE KAPIYI YOKLAR. KAPI
AÇILIR. İÇERİSİ BOMBOŞTUR. SIDIKA, ELİNDE
YEMEK TEPSİSİ, KALAKALIR. SIDIKANIN
DÜŞÜNCELİ YÜZÜ.)**

KARARMA

AÇILMA

**(FİLM. KAĞNILARLA CEPHANE TAŞINMAKTA, FİŞEK İMAL
EDİLMEKTEDİR.)**

KARARMA

AÇILMA

(KUVAYI MİLLİYECİLERİN YENİ YERİ. YİNE BİR BODRUM - İÇ - GÜNDÜZ.)

HASAN: Pasaport baskınından beri nihayet bir iş yapabileceğiz arkadaşlar..

MUHLİS: Cephede müthiş bir silâh ve cephane sıkıntısı varmış.

RASİM: Burda gemiler vızır vızır...

MUHLİS: İngiliz gemileri, Yunan gemileri...

KARARMA

AÇILMA

(FİLM. KAĞNILARIN GICIRTIYLA DÖNEN TEKERLEKLERİ.)

KARARMA

AÇILMA

(KUVAYI MİLLİYECİLERİN YENİ YERİ - İÇ - GÜNDÜZ.)

HASAN: Yapabileceğimiz tek şey, düşmana insanca ve malzemece mümkün olduğu kadar fazla zayıat verdirmeştir.

NEDİM: Kâmil Beyin izini bulabilseydik...

HASAN: İmkânsız.

RASİM: Ta Karstan ağır toplar geliyormuş garp cephesine...

KARARMA

AÇILMA

(FİLM. KAĞNILAR, KAĞNILAR...)

KARARMA

AÇILMA

(KUVAYI MİLLİYECİLERİN YENİ YERİ - İÇ - AKŞAM.)

HASAN: Düşmandan eksilen her tüfek, Anadoluya kazandırılmış demektir.

MUHLİS: Çanakkalede bile böyle silâh sıkıntısı çekilmemişti.

RASİM: Mustafa Kemali gördün mü Muhlis abi?

MUHLİS: Görmez miyim. **(KOLUNU UZATIR.)** Şöyle gelmişti, yanıma kadar. Dayan teğmen, demişti. Bugün gibi gözümün önünde.

HASAN: Hadi arkadaşlar, hazırlanalım.

RASİM: Hangi bölüğe gidiyoruz?

FAZIL: Uyuştuk kaldık burda.

NEDİM: Bu akşam mı gidiyoruz?

HASAN: Hepiniz sabırsızlanıyorsunuz, görüyorum. Bölüğün hangi düşman bölüğü olduğunu yolda söyleyeceğim. Yalnız şu kadarını bilin ki, çok zor bir iş. Ben Yunan teğmeninin elbiselerini giyeceğim. Sizler Muhlis Beyin emrinde olacaksınız. Cephaneliği görebileceğiniz bir yerde bekleyeceksiniz.

ALİ: Siz niçin ayrı gidiyorsunuz?

FAZIL: Hep birlikte...

HASAN: O zaman bütün bölük uyanır, kurtulma ihtimalimiz kalmaz. Bütün iş hiç ses çıkarılmadan yapılacak, bu mühim.

MUHLİS: Bütün mesele adamları gafil avlayabilmekte.

FAZIL: Tehlikeli.

HASAN: Göze almaya mecburuz.

MUHLİS: Hasan Bey kusursuz Rumca konuşur.

NEDİM: Yine de zor. Hem bu akşam pırıl pırıl bir mehtap var. Bana kalırsa yarına bırakalım.

HASAN: Hazırlanın, gidiyoruz.

NEDİM: Ayan beyan görünürüz.

MUHLİS: Mehtap onları da aydınlatır.

RASİM: Hadi, gidelim artık.

FAZIL: Tehlikeli.

ALİ: Allah büyük.

NEDİM: Yarın olsun...

HASAN: Rasim, sen teğmenin elbiselerini çıkart. **(RASİM VE ALİ KOSTAYI GETİRİP SOYMAYA BAŞLARLAR.)** Siz de hazırlanın arkadaşlar. **(SOYUNMAYA BAŞLAR.)**

KOSTA: (AĞLAMAKLI) Öldüreceksiniz beni. Hayır... İstemiyorum...

MUHLİS: Bağırma. Sadece elbiselerini alacağız.

KOSTA: Ölmek istemiyorum.

MUHLİS: Senin yüzbaşı, senin için, zaten serkeş, asi bir Giritlidir, isterlerse öldürsünler, memnun olurum diye haber yaymış.

KOSTA: Namussuz karaborsacı...

MUHLİS: (GÜLEREK) Ooo, daha?

KOSTA: Yediği rüşvetleri bir bir anlatacağım albaya. Görsün bakalım.

ALİ: İnşallah. Soyun hadi.

(KOSTA SOYUNUR.)

HASAN: Burda birimizin kalması icabediyor. Rasim...

RASİM: Ne olursun abi...

HASAN: Bir dahaki sefere.

RASİM: Hep öyle diyorsun.

(HASAN KOSTANIN ELBİSELERİNİ GİYER.)

HASAN: Sen bu gece de Kostayla Rumca çalışmaya devam et Rasim. Epeyce ilerlettin artık. **(RASİMİN SIRTINI SIVAZLAR, RASİM SOMURTUR, HASAN DIŞARI BAKAR.)** Hakikaten mehtap var, azami dikkat göstereceğiz arkadaşlar.

NEDİM: Allah kahretsin.

KARARMA

AÇILMA

(YUNAN KOMUTANLIĞI. YÜZBAŞI ANDREASIN ODASI - İÇ
- AKŞAM.)

ANDREAS: Geçen gün telefon ettim, bulamadım.

EKREM: Vilayete mi?

ANDREAS: Hayır, eve. Biliyorsun, Fikret elimizde. **(EKREM
BAŞIYLA ONAYLAR.)** Fikreti sana göstereceğim.
(EKREM CEVAP VERMEZ. ANDREAS GÜLER.)
Eee, ne olsa eski arkadaş.

EKREM: Hastanede biliyordum.

ANDREAS: Çabuk iyileşti. Şimdi onu tedavi eden Aleksî,
tanırsın, istihbarat subayımız.

(ALEKSİ SIRITIR.)

ANDREAS: O iyileştirmeyi gayet iyi bilir. Şerefe Ekrem!

EKREM: Şerefe!

(KADEH KALDIRIRLAR.)

KARARMA

AÇILMA

**(KUVAYI MİLLİYECİLERİN YENİ YERİ - İÇ - GECE. KOSTA,
ÜZERİNDE HASANIN ELBİSELERİ, RASİM
BAŞINDA. HASAN YUNAN TEĞMENİ KIYAFETİYLE
BAŞTA, ARDINDAN ÖTEKİLER, ÇIKARLARKEN)**

RASİM: Bir dahaki sefere...

HASAN: Söz Rasim.

(ÇIKARLAR.)

KARARMA

AÇILMA

(YUNAN KOMUTANLIĞI. YÜZBAŞI ANDREASIN ODASI - İÇ - GECE.)

ANDREAS: Evet Ekrem, vaziyetin ne kadar müşkül olduğunu görüyorsun. Bir yandan albay, bir yandan general... Fikretin herşeyi bildiğini biliyoruz. Daha fazla eziyet çeksin istemezsin herhalde.

EKREM: Size yardımcı olmaya çalışacağım yüzbaşım.

ANDREAS: Güzel. İnelim mi?

EKREM: Aşağıda mı?

(ANDREAS BAŞINI SALLAR.)

EKREM: Yalnız...

ANDREAS: Bu hizmetini elbet karşılıksız bırakmayacağız.

KARARMA

AÇILMA

(ZİNDAN - İÇ - GECE. FİKRET İSKEMLEDE, ZİNCİRLİ, OTURMAKTADIR. AĞZI DİLİ KURUMUŞTUR. ALEKSİ, BİR ELİNDE SURAHİ, BİR ELİNDE BARDAK, SUYLA OYNAMAKTA, FİKRET GÖZLERİYLE İZLEMEDİR.)

KARARMA

AÇILMA

(YUNAN KOMUTANLIĞI. YÜZBAŞI ANDREASIN ODASI - İÇ
- GECE.)

EKREM: Fikreti serbest bırakacaksınız.

ANDREAS: (TAKDİRLE) Arkadaşlık.

EKREM: Tamam mı?

ANDREAS: Tamam, inelim.

EKREM: Konuşursa...

ANDREAS: İsteddiği yere. Söz.

EKREM: Şüphesini çekmemek lâzım.

ANDREAS: Sana güvenir.

EKREM: Sizin adaminız olarak konuşturmaya çalışırsam bana
da söylemeyecektir.

ANDREAS: Eski dostsunuz.

EKREM: Söylemez.

ANDREAS: Eee?

EKREM: Beni de zincire vurup aşağı atın.

ANDREAS: Güzel!

EKREM: Ve yalnız kalalım.

ANDREAS: Tamam.

(EKREM ELLERİNİ UZATIR.)

ANDREAS: Önce pabuçlar.

(EKREM PABUÇLARINI ÇIKARIR.)

ANDREAS: Ceket...

EKREM: Kalsın.

ANDREAS: Şüphelenir. (GÜLER.) Azıcık mahkûma benze.

(EKREM CEKETİNİ ÇIKARIP KENARA KOYAR.
ANDREAS EKREMİ ZİNCİRE VURUR.)

ANDREAS: İnelim.

KARARMA

AÇILMA

(ZİNDAN - İÇ -GECE. ALEKSİ SU İŞKENCESİNE DEVAM
ETMEKTEDİR.)

FİKRET: Su!...

(EKREM, YANINDA İKİ YUNA ERİ, ARKASINDA
ANDREAS, GETİRİLİR.)

ANDREAS: (EKREME) Köpek!

(FİKRET BAKAR, DURUMU GÖRÜR.)

FİKRET: Ekrem!

ANDREAS: (FİKRETE) Sen konuşma daha. Bak, armut gibi
devşiriyoruz hepinizi.

(EKREMLE FİKRET BİR AN GÖZGÖZE GELİRLER.)

ANDREAS: Burda geberin susuzluktan. Kardeş kardeş.

(ANDREAS ALEKSİYE BAŞIYLA İŞARET EDER.
HEPSİ ÇIKIP EKREMLE FİKRETİ YALNIZ
BIRAKIRLAR.)

KARARMA

AÇILMA

(ZİNDAN - İÇ - GECE.)

FİKRET: Yaralı olduğum için...

EKREM: Hepsi geçecek.

FİKRET: Sen belki bir yolunu bulursun.

EKREM: Deneyeceğim.

FİKRET: Kâmil Beyi...

EKREM: Konuşma artık.

FİKRET: Hepsi aklında mı?

EKREM: Merak etme.

FİKRET: Arkadaşlara selâm.

EKREM: Olur, söylerim.

FİKRET: Çıkabilecek misin?

EKREM: Sen de...

FİKRET: Beni bırak.

EKREM: Çok zor, değil mi?

FİKRET: Susuz... Feci...

EKREM: Bitecek hepsi. Dayan.

FİKRET: Yemekler şap gibi... Tuz dolu...

EKREM: Bitecek.

FİKRET: Susuzluk...

NİKO: (KAPIDAN SESLENİR.) Ekrem! Ekreeem!

(EKREM KALKAR, DÖNÜP FİKRETİ KUCAKLAR.)

NİKO: Yürü. Yüzbaşım çağırıyor.

(EKREM ÖNDE, NİKO ARKADA, ÇIKARLAR.)

KARARMA

AÇILMA

(YUNAN KOMUTANLIĞI. YÜZBAŞI ANDREASIN ODASI - İÇ
- GECE -. EKREM ELLERİNİ UZATIR, ANDREAS
ZİNCİRLERİ ÇÖZER.)

ANDREAS: Evet dostum?

EKREM: Maalesef yüzbaşım. İki saat uğraştım. Boşuna.
Konuşmuyor. (GİYİNMEYE BAŞLAR.)

ANDREAS: Yaaa!

EKREM: Ben elimden geleni yaptım yüzbaşım. Artık
müsaadenizi isteyeyim. Yarın görüşürüz. Şerif Beyin
müsaade işi için...

ANDREAS: Hiç bir yere gidemezsin.

EKREM: Anlamadım.

ANDREAS: Bak Ekrem, Fikret konuştu. İtiraz etme. Böyle büyük bir sır... Kolay değil tabii, anlıyorum. Sayenizde İzmir ve havalisindeki bütün teşkilâtı ortaya çıkaracağız. Az iş değil. Elbet ucuza satmak istemezsiniz.

EKREM: Yüzbaşım...

ANDREAS: Fiyatta anlaşmak kolay. **(GÜLER.)**

KARARMA

AÇILMA

(KUVAYI MİLLİYECİLERİN YENİ YERİ - İÇ -GECE-. KAPI TEKMEYLE AÇILIR. İÇERİ YUNAN ONBAŞISI, 3., 4. VE 5. YUNAN ASKERLERİ DALAR. RASİM SİLAHINA DAVRANIR, ANINDA VURULUR. KOSTA RUMCA 'BEN YUNANLIYIM', 'KOSTA', 'TEĞMEN KOSTA' DİYE BAĞIRIR.)

ONBAŞI: (KOSTANIN AYAKLARINA ATEŞ EDER. RUMCA)
Al bakalım teğmen. **(GÜLER. YANINDAKİ ERE)**
Silâhı görünce bülbül gibi Rumca konuşur bunlar.

(KOSTA ONBAŞININ AYAKLARINA KAPANIR, RUMCA BİRŞEYLER SÖYLER, ONBAŞI KOSTAYI TEKMELEYEREK UZAKLAŞTIRIR.)

RASİM: (RUMCA) Gerçek! Yunanlı o! Vurmayın! **(ÖLÜR.)**

ONBAŞI: (KOSTANIN AYAKLARINA İKİ EL DAHA AYEŞ EDER. RUMCA) Ben enayiyim sanki, maval okuyor... **(BİR EL DAHA ATEŞ EDER. TÜRKÇE)** Bravo teğmen, Rumca su gibi.

(KOSTANIN ELİ RASİMİN YERE DÜŞMÜŞ OLAN SİLAHINA UZANIR. KOSTA ÖLÜR. BÜYÜK BİR PATLAMA DUYULUR.)

ONBAŞI: (RUMCA) Götürün.

KARARMA

AÇILMA

(YUNAN KOMUTANLIĞI. YÜZBAŞI ANDREASIN ODASI - İÇ - GECE -.)

ANDREAS: Yaaa!

EKREM: Konuşturabilseydim...

ANDREAS: Sahtekâr!

EKREM: Yüzbaşı!

ANDREAS: Konuştu!

EKREM: Yarın bir daha...

ANDREAS: Senin de yerin Fikretin yanı. Kıpırdama. (BİR AN DURUR.) Bana bak, ya anlatırsın...

(EKREM SİLAHINI ÇEKER. ALEKSİNİN SİRİTAN YÜZÜ. ANDREAS MASANIN GÖZÜNDEN ŞARJÖRÜ ÇIKARIR, EKREME BAKAR. EKREM SİLAHA BAKAR, SONRA SİLAHI ANDREASIN ÜSTÜNE FIRLATIP KAÇMAYA DAVRANIR.)

KARARMA

AÇILMA

(KUVAYI MİLLİYECİLERİN YENİ YERİ - İÇ -SABAHA KARŞI -
. YERDE KAN LEKELERİ.)

HASAN: Rasimin de akıbeti meçhul.

MUHLİS: Derhal çıkalım.

HASAN: Nedim nerde?

ALİ: Dimitrinin meyhanesinde. Şimdi gelir.

MUHLİS: Nasıl öğrendiler peki?

HASAN: Herhalde Ekremden değil.

MUHLİS: Doğru. Haberi yoktu.

HASAN: Ama bir muhbir var.

FAZIL: Besbelli.

HASAN: Dağılmamız şart oldu. Bu gece için hepiniz sağolun.

FAZIL: İyi iş yapıyorduk.

MUHLİS: Çabuk!

HASAN: Kendi başımıza ne yapabilirsek...

FAZIL: Nedim?

HASAN: Bir muhtıra bırakın.

(HELLALAŞIRLAR.)

KARARMA

AÇILMA

(ZİNDAN - İÇ - GÜNDÜZ -. BİR İSKEMLEDE FİKRET, ÖTEKİNDE EKREM, ZİNCİRLERLE BAĞLI OTURMAKTADIRLAR. SAHNE EKREMİN YÜZÜNDE ŞAKLAYAN ALEKSİNİN TOKADIYLA AÇILIR.)

ALEKSİ: Konuş!

EKREM: Su...

ANDREAS: Bak, su burda. **(SURAHİ VE BARDAKLA OYNAR.)** Fikret çok şey anlattı. Memduh Mustafanın evi basıldı. İki asi...

EKREM: Yalan!

ANDREAS: Bir tanesi Rasim.

EKREM: Rasim...

ANDREAS: Fikret söyledi.

EKREM: Yalan. Fikret yakalandığı zaman...

ANDREAS: Doğru, sizin evdeydiniz.

EKREM: Hayır!

ANDREAS: Fal mı açıyoruz biz? Gemiye koca müfrezeyi neden koydum ben, ha?

EKREM: Su...

ANDREAS: Niye vurduk üç kişiyi de, Fikreti...

EKREM: Su... Su...

(ALEKSİ SUYU BARDAKTAN YAVAŞ YAVAŞ EKREMİN ÇEVRESİNE DÖKEREK DOLAŞIR.)

ANDREAS: Kadifekale baskını?...

EKREM: Su...

ANDREAS: Boşuna uğraşıyorsun. Çok dostumuz var, herşeyi öğreniyoruz. Sen de anlat, dost olalım. Su, istediğin kadar. İzmir sulak şehir, güzel şehir...

EKREM: Mezar olsun!

ANDREAS: Dostumuz bir hafta sonra bir İngiliz dretnotuyla yola çıkıyor. Yalnız başına sıkılacak. Beraber gidersiniz. Londra... İngiliz kızları...

EKREM: Sıdka...

ANDREAS: Aleksi, su ver, duymuyor musun?

**(ALEKSİ BARDAĞA BİR YUDUM SU KOYAR, VERİR.
EKREM BARDAĞI PARÇALARCASINA İÇER.)**

ANDREAS: Sıdka da yanında. Kâmil Bey kim?

(EKREM SUSAR.)

ANDREAS: Konuş ulan! **(EKREMİ TOKATLAR.)**

FİKRET: **(KAFASINI KALDIRIR.)** Ekrem...

EKREM: Konuşmayacağım.

ANDREAS: Bak Ekrem, kahramanlık taslamak güzel şey. Ama zeki adamsın sen, gençsin, daha yaşarsın. Beyler gibi yaşarsın daha. Karın var. Yazık ediyorsun kendine. Konuş ulan! Albay kurşuna dizecek beni.

EKREM: Ben de görsem...

ALEKSİ: Bir hafta sonra Londra...

EKREM: İzmir!...

(ALEKSİ SUYLA OYNAR.)

ANDREAS: Fikret mektep arkadaşın. Ondan utanıyorsun sen.

EKREM: Ulan köpek, sen ne bilirsin utanma...

**(ANDREASIN TOKADI EKREMİN YÜZÜNDE
ŞAKLAR.)**

FİKRET: Ekrem...

**(ALEKSİ EKREMİN BAŞINDAN AŞAĞI AĞIR AĞIR
SUYU DÖKER, EKREM İÇMEYE ÇALIŞIR.)**

ANDREAS: Fikrette hayır kalmamıştı zaten. Ne iyi ettin de geldin. Aleksi, sana teslim, göster marifetini.

**(ALEKSİ KERPETENİ ALIR, EKREME YAKLAŞIR.
TIRNAKLARI SÖKÜLEN EKREMİN GÖZLERİ
BÜYÜR, ACIYLA KIVRANIR.)**

ANDREAS: Kâmil Bey kim?

ALEKSİ: Adresi ne?

ANDREAS: Parola?

EKREM: (ACIYLA İNLEYEREK) Ya istiklâl ya ölüm...

KARARMA

AÇILMA

(FİLM. 20 AĞUSTOS. MUSTAFA KEMAL AKŞEHİRDE SON HAZIRLIK TOPLANTISINI YAPMAKTADIR.)

KARARMA

AÇILMA

(ZİNDAN - İÇ - GÜNDÜZ.)

FİKRET: Fareler bunlar... Lağım faresi...

EKREM: Fikret...

FİKRET: (İNLER) Rasim...

ANDREAS: Bak Ekrem, senin de sonun bu. İyi dayandın, hayret. Ama boşuna.

EKREM: Mustafa Kemal...

ANDREAS: Sonu geldi asinin. Büyük bir taarruz yapacakmış. Bu iş bitiyor artık. Görecek isyan nasıl olurmuş. O da anlayacak.

FİKRET: Ta ta ta tatataaa. Herkes ölecek işte. Fareler de ölecek. Ta ta ta ta... Ekrem de... Su...

ANDREAS: İyi bak Ekrem, işte bir haftaya kalmaz, senin de sonun bu. Gençliğine yazık.

EKREM: Fikret...

ANDREAS: Senin sırtında büyük bir yük bu sır. Söyle, rahatla.

EKREM: Su...

(ANDREAS ALEKSİYE İŞARET EDER, ALEKSİ BARDAĞA SU KOYAR.)

ANDREAS: Dün akşam oturdum Kordonda, açtırdım mastikayı.
Bir yandan imbat...

EKREM: Su...

(ANDREAS BARDAĞI UZATIR.)

ANDREAS: Kâmil Beyin adresi?

EKREM: Su...

ANDREAS: Adres?

EKREM: Kemeraltı, Rize fırını karşısı.

ANDREAS: Parola?

EKREM: Su...

(ALEKSİ SUYA BİR AVUÇ TUZ KARIŞTIRIR.)

ANDREAS: Fikret yanlış adresler verdi, cezasını...

ALEKSİ: Parola?

(EKREM SUYU ALIR, BİR YUDUM İÇER, ZEHİR GİBİDİR.)

EKREM: (ALEKSİYE) Yaklaş.

(ALEKSİ YAKLAŞIR, EKREM AĞZINDAKİ SUYU ALEKSİNİN YÜZÜNE PÜSKÜRTÜR.)

ALEKSİ: Yüzbaşım!

(ANDREAS VE ALEKSİ SAĞLI SOLLU YUMRUKLARLA EKREME GİRİŞİRLER.)

ANDREAS: (VURUR.) Adres?

ALEKSİ: (VURUR.) Parola?

EKREM: Ya istiklâl...

(EKREMİN ÜSTÜNE ÇULLANIRLAR.)

KARARMA

AÇILMA

(YUNAN KOMUTANLIĞI. YÜZBAŞI ANDREASIN ODASI - İÇ - GÜNDÜZ -. ALEKSİ DOLAŞARAK KONUŞMAKTA, KÖŞEDE BİR GÖLGE DİNLEMEDİR.)

ALEKSİ: Eee, demek öyle. Az macera değil, önce Anzavur, sonra İzmir, Yunan kumandanlığı, kuvayı milliye... Şimdi de Londra ha? **(GÜLER.)** Demek artık dağıldılar, faaliyet yok. Ve şimdi de Londra yolları... İngiliz dretnotuyla güzel bir seyahat... Oooh... İzin kağıdı hazır. Bir pulu eksik.

NEDİM: Sağolun.

ALEKSİ: Eee, bundan sonra ne yapacaksın bakalım. Kolay değil, kaçmaya alışmışsın bir kere...

NEDİM: Teğmenim...

ALEKSİ: Yarı yolda bırakmasaydınız, Ahmet Anzavur...

NEDİM: Yeniliyordun. Canımı zor kurtardım.

ALEKSİ: Şimdi kimden kurtarıyorsun peki canını?

NEDİM: Teğmenim...

ALEKSİ: Bizden mi, asilerden mi?...

NEDİM: Medeni memleketler elbet galip gelecek, Mus...

ALEKSİ: Köpek!

(NEDİMİN ŞAŞKIN YÜZÜ)

ALEKSİ: Müttefikler enayiydi, değil mi?

NEDİM: Estafurullah.

ALEKSİ: Neden zamanında haber verilmedi Ekrem'in evi?
Dimitrinin meyhanesi üç adımlık yer.

NEDİM: İngiltere müsaadem...

ALEKSİ: Antrepo?...

NEDİM: Söylemediler. Bir tek Fikret...

ALEKSİ: Karantina baskını?...

NEDİM: Yanlarından ayırmıyorlardı.

ALEKSİ: Memduh Mustafanın evinde iki kişi vardı. Bütün
çete...

NEDİM: O gece baskın olacağını...

ALEKSİ: Söylemediler tabii, çünkü şüphe ettiler senden. Aptal!

NEDİM: Elimden geleni...

ALEKSİ: Ben de yapacağım elimden geleni. Müsaade kağıdını
yüzbaşı hazırlamıştı. Orda, masanın üstünde...

**(NEDİM DÖNER, MASAYI KURCALARKEN ALEKSİ
BİR EL ATEŞ EDER.)**

ALEKSİ: Aptal!

NEDİM: Ben...

(ALEKSİ SİLAHI NEDİMİN ÜSTÜNE BOŞALTIR.)

KARARMA

AÇILMA

(ZİNDAN - İÇ - GÜNDÜZ -)

ANDREAS: Susuzluk, eziyet, işkence... Hepsine dayandın. Bravo. Diyorsun ki sen şimdi kendi kendine, hepsi geçer, ben burdan kurtulurum...

EKREM: Yakındır. Mustafa Kemal...

ANDREAS: Bırak Mustafa Kemali. Fikretin ne halde olduğunu gördün.

EKREM: Aşağılık herifler.

ANDREAS: Gördün Fikreti. Şuurunu kaybetmek üzere. Senin de sonun bu.

EKREM: Ne yapsan... Ne yapsan...

ANDREAS: Su vereyim mi?

EKREM: (GÖZÜNÜ SURAHİDEN AYIRAMAZ. DUDAKLARI KUPKURUDUR.) Hayır... Fikreti göreyim.

ANDREAS: İyi olur, iyi olur. Niko! Bir gör dostunun halini, bakalım ne diyeceksin? Niko, Fikreti getirin, başbaşa bir kalsınlar.

(NİKO FİKRETİ GETİRİR.)

ANDREAS: Biz çıkalım.

(ÇIKARLAR. FİKRET VE EKREM BAŞBAŞA
KALIRLAR.)

FİKRET: Su ver bana!

EKREM: Fikret.

FİKRET: Çöl gibi... Deniz...

EKREM: Fikret, dayandık... Sır vermeyeceğiz...

FİKRET: Develer... Hörgüçlü develer... Serap bu... Su!...

EKREM: Serap... Hepsi bitecek...

FİKRET: Bitti... Bitti... Kemikleri kaldı... Upuzun... Mosmor...
Leş kokuyor... Pencereyi aç!...

EKREM: Fikret!

FİKRET: Dizlerine kadar... Lağım fareleri... Dişleri sivri...
Keskin... (HAYKIRIR) Acıtıyor!...

EKREM: Fikret, ne diyorsun...

FİKRET: Rasim... Rasim... (AĞLAMAYA BAŞLAR.)

EKREM: Rasimi öldürmüşler. Metin ol..

FİKRET: (AVAZ AVAZ) Orda!... (KOLUNU UZATIR.) Orda!...
Rasiim!...

EKREM: Hayal görüyorsun.

FİKRET: Kokuyor. (İŞARET PARMAĞIYLA) Çiviler... Böyle
böyle... Çakmışlar... Hep bana bakıyor... Gözleri
kocaman... Gözlerini... Dokunamıyorum...

Kapatabilsem... Hep bana bakıyor... Su istiyor...
(HAYKIRIR) Kokuyor!...

EKREM: Fikret!

FİKRET: Ayakları bitti... Yediler... Kemik... Dizleri şiş şiş...
Çıplak... Bana bakıyor...

EKREM: Dayanacağız Fikret.

FİKRET: Rasim duvarda çakılı... Getir Kâmil Beyi... Getir
görsün... Rasim ondokuz yaşında... Kemik... Su getir
Kâmil Bey, suuu!...

EKREM: Kâmil Beyi soruyorlar. Söylemeyeceğiz Fikret.

FİKRET: Rasim söyler... Ben... Karşıyakada... Çarşı içi...

EKREM: (FİKRETİ SUSTURUR.) Sus! Sus... Bütün öğrenmek
istedikleri... Kâmil Beyin adresi... Bir de parola... Sus...
Dayanacağız.

FİKRET: Parola... Parola... Dilimin ucunda... Su getir bana,
söyleyeceğim... Su... Kâmil Bey Karşıya...

EKREM: Fikret!

FİKRET: Ben burda kalayım... **(EKREMİN ELLERİNE
SARILIR.)** Ben burda kalayım. Yüzbaşım... Herşeyi
söyleyeceğim yüzbaşım... Oraya göndermeyin beni...
Fareler... Parola...

**(EKREM FİKRETİN KAFASINA VURARAK
BAYILTIR.)**

EKREM: Yüzbaşı! **(BAĞIRIR.)** Yüzbaşı Andreas!

KARARMA

AÇILMA

(FİLM: "ORDULAR, İLK HEDEFİNİZ AKDENİZDİR, İLERİ")

KARARMA

AÇILMA

(YUNAN KOMUTANLIĞI. YÜZBAŞI ANDREASIN ODASI - İÇ
- GÜNDÜZ -.)

ANDREAS: Bravo Ekrem, akli başında bir insan ancak böyle hareket eder. **(EKREME SU VERİR.)**

EKREM: Korkunç!

ANDREAS: Seni severim, bilirsin. Fikretin vaziyetini gördün, o hale düşmeni istemedim. **(EKREM SUSAR.)** Fikret bize bir sürü yanlış adres verdi.

EKREM: Kemeraltındaki Rize fırını karşısı...

ANDREAS: **(GÜLEREK)** Tahkik ettik, boş arsaymış. Bir daha...

EKREM: İtimat edebilirsiniz.

ANDREAS: Akıllı adamsın Ekrem. Bak, sen bana söylemedin, ben sana bir sır vereyim. Fikretin hücrisine Rasimi Aleksi koydu. Senin hücreye de Sıdika...

(EKREM FİRLAR, ANDREASIN GİRTLAĞINA SARILIR.)

ANDREAS: (EKREMİ UZAKLAŞTIRIR. GÜLEREK) Rica ederim, rica ederim. Sıdika hanım sağdır, sıhhattedir. İngiliz dretnotunda yanında olacak, merak etme.

EKREM: Londra...

ANDREAS: Londra, dostum! **(KONYAK DOLDURUR.)** İçelim!

EKREM: Kâmil Bey vasıtasıyla yüzlerce kişi, İzmir ve havalisi bütün kuvayı milliye teşkilâtı...

ANDREAS: İnsan evvela kendini düşünmeli. **(EKREM SUSAR.)** Adresi ve parolayı Fikretten öğrenip arkadaşlarına söylemek için gelmiştin, değil mi? **(EKREM SUSAR.)** Ve burdan rahatlıkla çıkabileceğini düşünmüştün.

EKREM: Öyle.

ANDREAS: Peki, Şerif Bey?

EKREM: Aranmadan girebilmek içindi.

ANDREAS: Ama sonunda...

EKREM: İhanet.

ANDREAS: Artık bir Osmanlı memleketi yok.

(EKREM BAŞINI EĞER.)

ANDREAS: Ölmek istememek ayıp değil Ekrem.

EKREM: Fikretin vaziyeti... Karım...

ANDREAS: Artık hepsi bitiyor. Nikoyu çağırayım mı?

EKREM: Niçin?

ANDREAS: Not alsın.

EKREM: Henüz tam anlaşmış değiliz.

ANDREAS: Pardon. Evet şartlarımız... Sıdıka Hanım ve sen İngiliz dretnotuyla Londraya gideceksiniz...

EKREM: Tamam da...

ANDREAS: Sizi beş parasız gönderemeyiz tabii. Yanınızda kâfi miktarda para olacak.

EKREM: Tamam.

ANDREAS: Başka?

EKREM: Kaçmak kolay değil.

ANDREAS: Canım, bırak bu lâfları.

EKREM: Onu demiyorum. Kuvayı milliyecilerin bütün Avrupada adamları var. Ellerinden kurtulamam.

ANDREAS: Canım, kim bilecek seni.

EKREM: Bulurlar.

ANDREAS: İzam ediyorsun.

EKREM: Dünyanın öbür ucuna kaçsam bulurlar beni. Öldürürler.

ANDREAS: Sahte hüviyet...

EKREM: Tanırlar.

ANDREAS: Ekrem!

EKREM: Yok, anlaşmamızı bozuyor değilim.

ANDREAS: Eee?

EKREM: Bir şartım var.

ANDREAS: Seni ele vermeyiz. Söz.

EKREM: Sen değil yüzbaşı...

ANDREAS: Aleksi de, Niko da...

EKREM: Fikret!

(ANDREAS KALAKALIR. BİR AN EKREMİ SÜZER.)

ANDREAS: Fikret mi?

EKREM: O hayatta olduğu müddetçe..

ANDREAS: Canım, Ekrem...

EKREM: Fikret yaşadıkça bana hayat yok.

ANDREAS: Fikreti...

EKREM: Evet mi, hayır mı?

KARARMA

AÇILMA

(FİLM: BÜYÜK TAARRUZ BAŞLAMIŞ, SAVAŞ SÜRMEKTEDİR.)

KARARMA

AÇILMA

(YUNAN KOMUTANLIĞI. YÜZBAŞI ANDREASIN ODASI - İÇ - GÜNDÜZ -.)

EKREM: Kendimi emniyete almak mecburiyetindeyim.

ANDREAS: Yaşamak için bazan öldürmek icabediyor Ekrem.

EKREM: En sevdiğim arkadaşım...

ANDREAS: Aslında iyilik ediyorsun ona. Böyle yaşaması daha kötü.

EKREM: Zor.

ANDREAS: Evet, anlaştık. Yalnız bizi kandırmaya çalışmayacaksın. Yanlış adres...

EKREM: Elinizdeyim yüzbaşı. Yalan söylemek işime gelmez. Yalnız...

ANDREAS: Fikret mevzuu halledilecek.

EKREM: Öyle değil. Burda, gözümün önünde. Diğer şartlarım...

ANDREAS: Hepsi kolay da, bu saatte...

EKREM: Ben sana bir insanı, Ekremi satıyorum yüzbaşı. Pazarlık edemem.

ANDREAS: (BİR AN DURUR.) Kabul. Aleksi!

KARARMA

AÇILMA

(ZİNDAN - İÇ - GÜNDÜZ -. ALEKSİ ZİNDAN PENCERESİNDEN FİKRETİ VURUR. ANDREAS VE EKREM SEYREDERLER. FİKRET YIĞILIR.)

KARARMA

AÇILMA

(FİLM: CEPHEDE VURULARAK YERE DÜŞEN ASKERLER.)

KARARMA

AÇILMA

**(YUNAN KOMUTANLIĞI. YÜZBAŞI ANDREASIN ODASI - İÇ
- GÜNDÜZ -. ANDREAS EKREME KONYAK İKRAM EDER.)**

ANDREAS: Ben sözümü yerine getirdim. **(MASANIN
GÖZÜNDEN BİR KAĞIT VE BİR ZARF ÇIKARIR.)**
Müsaade kağıdı. İngiliz kumandanlığı, imza, mühür.
Zarfın içinde bin sterlin para. Buyur.

EKREM: Şunlar şöyle dursun yüzbaşı. Ben bir su isteyeceğim.

(ANDREAS VERİR. EKREM İKİ BARDAK İÇER.)

ANDREAS: Evet Ekrem, artık başlayalım. Zaten çok geç
kaldık. Albay köpürüyor. Müsaade kağıdını alıncaya
kadar canım çıktı. Niko! Niko, gel, yaz bakalım.

EKREM: Fikreti konuşturdum.

ANDREAS: Anlamıştım.

EKREM: Kâmil Beyin kim olduğunu, adresini ve parolayı Fikret
hiçbirimize söylememişti.

ANDREAS: Evet.

EKREM: Fikret şuurunu kaybetmişti. Biraz daha üstüne
varsanız herşeyi söyleyecekti.

ANDREAS: Ya, demek kendini kurtarmak için...

EKREM: Bilemedin yüzbaşı.

ANDREAS: Anlamadım.

EKREM: Sırrı bilen ikimizdik. Fikret öldü. Şimdi bir tek ben biliyorum.

ANDREAS: Uzatma.

EKREM: Evet, bir tek ben biliyorum. Ve konuşmayacağım.

ANDREAS: Neler diyorsun sen?

EKREM: İşte böyle yüzbaşı. Aleksiye epeyce iş düşecek.

ANDREAS: (SİLAHINI ÇEKER.) Köpek!

EKREM: Aklın varsa Londraya git yüzbaşı, Mustafa Kemal geliyor.

ANDREAS: Senin de, Mustafa Kemal'in de...

ALEKSİ: Durun yüzbaşım. Ben onu konuşturmasını bilirim.

EKREM: Artık usullerini öğrendik işkencecibaşı.

ANDREAS: Sen dayanırsın tamam da, karın...

EKREM: Sıdık!

ALEKSİ: Bütün usulleri öğrenememişsin daha.

EKREM: Olmaz!

ALEKSİ: Olur Ekrem. Evet, ne diyorsun?

ANDREAS: (KAĞITLA ZARFI UZATIR.) Şartlarımız bâki, Ekrem.

EKREM: (BİR AN DURUR.) Yaz Niko.

(NİKO YAZMAYA HAZIRLANIR.)

EKREM: Hiçbir ordu bir milleti yenemez!

**(NİKO ÖNCE YAZACAK OLUR, SONRA KAFASINI
KALDIRIR, ŞAŞKIN BAKAR.)**

ANDREAS: Aleksi!

**(ALEKSİ, ELİNDE TABANCA, EKREMİ
YAKALAMAYA GİDERKEN EKREM ANDREASIN
ÜZERİNE ATILIR. ALEKSİ DE ONUN ÜZERİNE. BİR
PATLAMA.)**

KARARMA

AÇILMA

**(FİLM: İZMİRE GİREN TÜRK ATLILARI - YERE DÜŞEN
EKREMİN AĞIR ÇEKİMİ - ATILAR, KARŞILAYANLAR -
EKREM DÜŞER - ATILAR - VİLAYET KONAĞINA ÇEKİLEN
TÜRK BAYRAĞI - İZMİR MARŞI.)**

Gündoğdu Gencer

İSTİKLÂL UĞRUNA

ekitap.ayorum.com